

**Programm „Kutsehariduse sisuline arendamine
2008-2013“ 1.1.0501.08-0007**

**„VÕTA (varasema õpi- ja töökogemuse arvestamine)
olukorra kaardistus Eesti kutseõppeasutustes“**

Anu Kose

**Eesti Hotelli- ja Turismimajanduse Erakool
Õppeosakonnajuhataja**

04.03.2010

ESF programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine 2008 – 2013“ üks tegevussuundi on kutsehariduskoolide toetamine VÕTA rakendamisel ja arendamisel.

Küsitluse eesmärk

- olemasolev kogemus VÕTA rakendamisel
- millist tuge vajatakse edasises arendustöös

Tulemusi kasutatakse

- programmi raames edasiste VÕTA alaste tugiteenuste ja koolituste planeerimisel

Valimis oli 48 kutseõppeasutust, neist
40 vastasid ja 4 ei toimu VÕTA alast tegevust

Küsitluslehel oli 8 küsimust

1. Millised regulatsioonid sätestavad Teie õppeasutuses varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise
2. Millised taotlusvormid on välja töötatud varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamiseks
3. Kes tegelevad ja vastutavad Teie õppeasutuses VÕTA-alase nõustamisega (ametikoht)? Kas VÕTA-alane nõustamine on nende jaoks põhitöö või üks osa tööülesannetest? Kui palju on VÕTA nõustamisega tegelevaid inimesi?

4. Kuidas on korraldatud varasemate õpingute ja töökogemuse hindamine
5. Millised on peamised VÕTA hindamis-meetodid?
6. Millist tuge vajavad teie õppeasutuse VÕTA nõustajad ja hindajad VÕTA põhimõtete paremaks rakendamiseks?
7. Kas VÕTA on taotlejale tasuline? Kui jah, siis millistel tingimustel?
8. Kas soovite veel midagi lisada?

1. Millised regulatsioonid sätestavad Teie õppeasutuses varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise

- Õppekorralduseeskiri
- VÕTA kord
- CV, ankeet

2. Millised taotlusvormid on välja töötatud varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamiseks

- Avalduse vorm
- Varasemate õpingute arvestamise taotlusvorm
- Töökogemuse arvestamise taotlusvorm
- Universaalne taotlusvorm
- Vabas vormis avaldus ja taotlus
- Portfoolio tehtud töödest

Avalduse andmeväljad 1

- Kellele on adresseeritud (direktorile)
- Taotleja isikuandmed (nimi, IK, õppijakood)
- Kontaktandmed (mail, aadress)
- Õppekava, õpperühm
- Soovin õppekava täitmiseks arvestada mooduleid/õppeained mahus ainepunkti vastavalt lisa(de)le varasemate õpingute ja töökogemuse alusel.

Avalduse andmeväljad 2

- Kinnitan esitatud andmete õigsust.
- Kuupäev
- Taotleja allkiri
- Lisatud dokumendid (loetelu)
- Dokumentide vastuvõtja nimi, allkiri, kuupäev

Õpitulemuste ülekandmise taotlusvormi andmeväljad 1

TÄIDAB TAOTLEJA

- Lisa nr ... avaldusele
- Ülekantava õppeaine/mooduli nimetus
- Maht
- Hinne
- Kuupäev
- Taotletav moodul/ õppeaine/teema

Õpitulemuste ülekandmise taotlusvormi andmeväljad 2

TÄIDAB KOMISJON/HINDAJA

- OTSUS
- Ei kanta üle/kantakse üle/esitada/sooritada
- Õppeaine/mooduli nimetus
- Maht
- Hinne
- Otsuse kinnitus (allkiri, nimi, kuupäev)

Varasema töökogemuse ülekandmise taotlusvormi andmeväljad 1

- Taotletav õppeaine/praktika
- Aine maht
- Asutuse nimi, asutuse aadress
- Töötamise aeg, amet
- Lisatud dokumendid
- Tööülesanded* ja Töökogemuse sisu**

Varasema töökogemuse ülekandmise taotlusvormi andmeväljad 2

- * Kirjeldage oma ülesandeid ja kohustusi ning oskusi, mida kasutasite antud ametikohal
- ** Sõnastage lühidalt töökogemuse sisu

3. Kes tegelevad ja vastutavad Teie õppeasutuses VÕTA-alase nõustamisega

- Õppeosakonna töötajad
- Õppedirektor/õppeosakonna juhataja
- Erialaosakonna juhataja, rühmajuhataja, koolitusjuht, juhtivõpetaja, kutseõpetaja
- Õppekorralduse spetsialist, täiskasvanukoolituse spetsialist
- Sotsiaalpedagoog, nõustaja
- Otsestelt mitte keegi
- 2 – 12 inimest, olenevalt juhtumist

3. Kes tegelevad ja vastutavad Teie õppeasutuses VÕTA-alase nõustamisega - põhitöö või üks osa tööülesandeist

- Tööülesannete osa
- Kaalume osalise ajaga töökoha loomist (1 kool), kus töötaja tegeleks kõigi VÕTA probleemidega komplekselt
- Vajalik alaline komisjon

4. Kuidas on korraldatud varasemate õpingute ja töökogemuse hindamine 1

- Osakonna juhataja, õppeosakonna juhataja
- Aineõpetaja, erialaõpetaja
- Õppejuht
- Õppeaasta algul vastuvõtukomisjon
- Vajadusel kokku kutsutud komisjon

4. Kuidas on korraldatud varasemate õpingute ja töökogemuse hindamine 2

- individuaalse hindamise korras õppija avalduse ja taotluse alusel
- Taotletakse kogu õppeaja kohta, õppeaasta kohta
- taotlemine toimub õppeaasta jooksul
- tunnustamisel kantakse direktori käskkirjaga hinded üle
- Tunnustamisele reeglina ei kuulu õpingute tulemused erinevatelt tasemetelt teisele tasemele (KKPB tasemelt KKB tasemele).

4. Kuidas on korraldatud varasemate õpingute ja töökogemuse hindamine 3

- Hindajaks on eriala õpetaja. Eelmine aasta proovisime ka komisjoniga, aga seda oli keeruline teostada
- Mitme aine komplekseks arvestamiseks moodustab kool komisjoni
- Taotleja peab olema valmis teadmiste ja kogemuste olemasolu testide, eksamite vms. käigus tõestama

4. Kuidas on korraldatud varasemate õpingute ja töökogemuse hindamine 4

- arvestamise eelduseks on mooduli maht, mis ei tohi olla väiksem kui vastav õppekava sätestab
- tunnustamise või mittetunnustamise otsus tehakse õppijale teatavaks ühe kuu jooksul alates vastava avalduse esitamisest
- Kuni otsuseni peab õppija osalema õppetöös vastavalt kehtestatud korrale

5. Millised on peamised VÕTA hindamismeetodid? 1

- Hindamine esitatud taotluse ja lisamaterjali põhjal - hinneteleht, tõend, ainekava
- Töökogemuse ülekandmistaotluse korral eneseanalüüs, kus taotleja võrdleb oma töökogemuse kaudu omandatud õppekavas toodud praktika sisu, eesmärkide ja õpiväljunditega ning hindab nende saavutatuse taset - lisab juurde nt koopia töölepingust, ametijuhendid jms

5. Millised on peamised VÕTA hindamismeetodid? 2

- Vastastikune õppekavade tunnustamine - lepingud
- Enamasti tehakse otsus tõendusmaterjali sisu ja vestluse põhjal
- Europass, Europassi keelepass
- Testid, tasemeeksam
- Praktika või simulatsiooni vaatlemine
- Video

6. Millist VÕTA-alast tuge on vaja 1

- VÕTA alaseid koolitusi/seminare. Kasvõi kokku leppida terminoloogia, aegumine, mahtude erinevuse tolerantis jms
- Juhendmaterjale – VÕTA korra koostamiseks, blankette, hindamismeetodite väljatöötamiseks – eriti töökogemuse hindamiseks
- koolitused ja seminarid, kus saaksime koolitada konkreetsed VÕTA töötajad

6. Millist VÕTA-alast tuge on vaja 2

- leida lahendusi rakendamisel tekkivatele probleemidele asjatundjate abiga ja teiste koolide kogemuste varal
- arengu tagamiseks edaspidiselt tõhusamat koostööd teiste samalaadsete koolidega
- Kuna meie koolis ei ole nurinaid olnud selles osas, siis ei oska küll öelda, et oleks eraldi koolitusi vaja. Oleme ise teinud oma majasisest info jagamist.

6. Millist VÕTA-alast tuge on vaja 3

- Koolituse spetsiifilisematel teemadel, nagu näit: kas ja kui, siis kuidas arvestada erinevates Euroopa riikides antud haridust (õpilaste liikumine avatud piiridega Euroopa Liidus)
- Mis ja kuidas peab olema vormistatud, et meie õpilaste haridust ja oskusi arvestataks välismaal?
- kas ja kuidas arvestab eesti (rakendus)kõrgharidus kutseharidusega? Mida peab teadma ja arvestama, et kõrgharidus saaks VÕTTA kutseharidust partnerina ?

7. Kas VÕTA on taotlejale tasuline? Kui jah, siis millistel tingimustel?

- Ei ole
- Jah. Kinnitatud on dokumentide läbivaatamise tasu ja hindamise tasu. Samas on sõlmitud 2 erialaliiduga ja 6 kutseõppeasutusega lepingud valdkonna õppekavade vastastikuseks tunnustamiseks. Sealt nõ tulijatele on VÕTA-alased toimingud tasuta.

8. Kas soovite veel midagi lisada? 1

- Soovin, et minu poolt esitatud andmed jääksid konfidentsiaalseks
- VÕTA alane koolitusseminar või koolide juhendamine oleks pidanud toimuma juba siis, kui see alles eelnõu tasandil oli. Sama soovitus kehtib igasuguste muudatuste kohta seadusandluses.

8. Kas soovite veel midagi lisada? 2

- Kõige suurem probleem on, et ülekandmine toimuks sisuliselt, mitte formaalselt.
- VÕTA rakendamine nõuab aja- ja inimressurssi, mis hetkel on olnud ilmselgelt arengut pärssivaks asjaoluks
- Töömahukas, kulub palju aega
- Taotlejate arv on järsult suurenenud

8. Kas soovite veel midagi lisada? 3

- Erakool VÕTA alusel ülekantud õpingute (teooria, praktiline, praktika) mahu ulatuses teeb õpilasele õppemaksu tagasiarvestuse. Sellega väheneb tema eelarve ning seeläbi ka finantsiline jätkusuutlikkus. Ei munitsipaal- ega riigikoolis sellist eelarvevähendamist ei ole. See asetab koolid omandivormi alusel ebavõrdsesse olukorda

8. Kas soovite veel midagi lisada? 4

- RÕK-ide rakendamine on kergendanud andmete saamist taotleja õpingute sisu kohta – läbitud õpingute alase sisulise info saamine on läbi aastate olnud raskeim etapp VÕTA alases töös
- VÕTA kõrghariduses ja kutsehariduses peavad toimima ühtsete arusaamade, põhimõtete ja juhendmaterjali alusel – õppija liigub oma haridusteel ju erinevatel haridustasemetel.

AITÄH

Vastamast,
kuulamast
ja
Kaasamõtlema.

